

Szlaki nadziei. Odyseja wolności

<https://szlakinadziei.ipn.gov.pl/sn/aktualnosci/126400,Zachowanie-prawdy-o-przeszlosci-jest-naszym-wspolnym-obowiazkiem.html>
07.07.2026, 23:51

Zachowanie prawdy o przeszłości jest naszym wspólnym obowiązkiem

1 maja 2026 r. w Cassa di Risparmio della Repubblica di San Marino zaprezentowaliśmy wystawę Instytutu Pamięci Narodowej „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”. W wernisażu uczestniczył zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski.

„Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” to projekt edukacyjny mający na celu upowszechnianie przesłania o polskim zaangażowaniu w wyzwolenie Europy od reżimów totalitarnych, zarówno niemieckiego, jak i sowieckiego. „Szlaki Nadziei...” to opowieść o losach Polski i jej obywateli w czasie II wojny światowej, którym przyświecała idea przywrócenia wolności światu zniewolonemu przez niemiecką III Rzeszę i jej sojuszników.

Podczas wernisażu zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski przybliżył historię 2 Korpusu Polskiego, którego żołnierze wyzwolali liczne włoskie miasta spod niemieckiej okupacji. Podkreślił również, że zachowanie prawdy o przeszłości i upowszechnianie wiedzy historycznej jest naszym wspólnym obowiązkiem:

- Państwa obecność stanowi żywe świadectwo pamięci. Jest także wezwaniem dla wszystkich pokoleń, obecnych i przyszłych, aby koszmar wojny światowej nigdy nie wydarzył się ponownie. Wystawa, którą dziś Państwo zobaczą, dotyka właśnie tego tematu.

List od Ambasador RP we Włoszech Anny Marii Anders odczytał dyrektor Biura Badań Historycznych IPN dr Sebastian Pilarski:

- Życzę Państwu twórczego i refleksyjnego zetknięcia się z historią, która prezentowana jest w wystawie, a która opowiada historię bohaterstwa i miłości do Polski mojego śp. Ojca gen. Władysława Andersa oraz wszystkich żołnierzy 2. Korpusu.

San Marino znajduje się w połowie drogi między Ankoną a Bolonią, o które Polacy toczyli ciężkie walki w 1944 i 1945 r. Republika pozostawała podczas II wojny światowej neutralna, ale nie ominęły jej działania wojenne. Bitwa o San Marino rozegrała się w dniach 17-20 września 1944 roku, w której siły alianckie (głównie brytyjskie i indyjskie) wyparły niemieckie oddziały okupujące republikę. Działania te były częścią ofensywy prowadzonej przez aliantów, mającej na celu zepchnięcie wroga na Linie Gotów.

Żołnierze 2. Korpusu Polskiego pod dowództwem gen. Władysława Andersa brali udział w walkach w regionie Marche, bezpośrednio sąsiadującym z San Marino. Marche znajduje się w środkowych Włoszech. Ciągnie się na południowy wschód od San Marino nad Adriatykiem na długości 160 km. Walki o Monte della Crescia (tzw. „Góra Stalowa”) miały kluczowe znaczenie podczas bitwy o Ankonę (lipiec 1944 r.), będąc najsilniejszym punktem oporu niemieckiej 71. i 278. Dywizji Piechoty. Wzgórze to zostało zdobyte przez 2. Korpus Polski, co otworzyło drogę do wyzwolenia Ankony i dalszych działań pod San Marino.

Wyzwolenie Forli (ok. 70 km od San Marino na północny wschód) w regionie Emilia-Romania nastąpiło w listopadzie 1944 roku przy znaczącym udziale 2. Korpusu Polskiego. Pamięć w tym włoskim mieście jest bardzo żywa. W 2025 r. w kościele San Merciuurale, gdzie znajduje się tablica upamiętniająca wyzwolenie miasta, gościła wystawa „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. minister edukacji San Marino Teodoro Lonfernini, konsul honorowa RP Chiara Maria Consorti, a także dyrektor Biura Badań Historycznych IPN dr Sebastian Pilarski oraz zastępca dyrektora Biura Współpracy Międzynarodowej IPN dr Mateusz Marek.

* * *

Otwarcie wystawy w San Marino, Fot 1 Dariusz Skrzyniarz (IPN)

twarcie wystawy w San Marino, Fot 2 Dariusz Skrzyniarz (IPN)

twarcie wystawy w San Marino, Fot 3 Dariusz Skrzyniarz (IPN)

twarcie wystawy w San Marino Fot 4 Dariusz Skrzyniarz (iPN)

twarcie wystawy w San Marino Fot 5 Dariusz Skrzyniarz (iPN)

twarcie wystawy w San Marino Fot 6 Dariusz Skrzyniarz (iPN)

twarcie wystawy w San Marino Fot 7 Dariusz Skrzyniarz (iPN)

twarcie wystawy w San Marino Fot 8 Dariusz Skrzyniarz (iPN)

twarcie wystawy w San Marino Fot 9 Dariusz Skrzyniarz (iPN)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

twarcie wystawy w San Marino Fot 7 Dariusz Skrzyniarz (iPN)